

Naar een moreel en wetenschappelijk verantwoord faunabeheer

Harm Niesen

Ooit, volgend jaar zo'n vijftig jaar geleden, dachten we 10 jaar nodig te hebben om tot een verstandig en wetenschappelijk verantwoord natuur- en faunabeheer te komen. Het is toch volstrekt vanzelfsprekend dat subjectieve vooroordelen, dubbele agenda's en puur persoonlijk belang daarin geen rol horen te spelen. Nee dus, in feite is er, ondanks alle veranderingen in de wetgeving en de verplaatsing van de verantwoordelijkheid van het ministerie van LNV naar de provincies in de laatste 80 jaar nauwelijks iets veranderd. Zeker, sommige soorten die alleen voor de sport werden geschoten, zijn nu veilig en beschermd. Niet omdat politiek en ambtenarij nu het licht hebben gezien, zeker niet. Het schieten van talingen en snippen was gewoon van te weinig belang. Na al die jaren is nog steeds het adagium: als ik "last" heb van een diersoort laten we de jagers, die niets liever doen en er zelfs dik voor betalen, er ongelimiteerd op schieten. Helpt dat? Voor de boeren wel, die hebben dan het idee dat er iets aan hun probleem wordt gedaan. Of dat ook werkelijk zo is, is voor hen niet belangrijk. En in werkelijkheid ook volkomen onbekend. Want nooit, helemaal nooit, wordt er onafhankelijk onderzoek gedaan naar de effecten van de ongebreidelde bestrijding van soorten als houtduif en grauwe gans. Volstrekt onaanvaardbaar volgens ons en we blijven daarop bij iedere juridische procedure hameren.

Ondertussen in Noord-Holland. In februari wil de provincie weer volop houtduiven laten schieten om landbouwschade te voorkomen. Voor de goede orde: dat kan en mag natuurlijk alleen maar als er sprake is van een groot probleem, dat niet op een alternatieve wijze kan en worden opgelost. En daar is geen sprake van. In het vorige nummer van Argus hebben we al laten zien dat steeds meer boeren ervoor kiezen jonge plantjes van maïs, koolsoorten en peulvruchten afdoende te beschermen door ze met een speciaal net af te dekken. Dat voorkomt een aanzienlijk deel van de schade. 80 jaar geleden, direct na de oorlog, werd alles in werk gesteld om landbouwschade door houtduiven te verminderen. Er werd een premie betaald voor

iedere geschoten houtduif. In enkele jaren tijd werden er 2 miljoen geschoten. En er werden met de toenmalige, beperkte middelen pogingen gedaan het effect te monitoren. Er kon niet worden vastgesteld dat er voor, tijdens of na deze actie enig verschil was in de aantallen houtduiven...

In de afgelopen 80 jaar hebben boeren, jagers en verantwoordelijke ambtenaren kennelijk niet eens geprobeerd te begrijpen dat dat verklaarbaar en zelfs

logisch was. Maar dat is blijkbaar standaard. De provincie Noord-Holland maakte met veel tamtam ook bekend 200 miljoen euro subsidie te gaan geven aan boeren om de stand van de grutto op te vijzelen. Volstrekt weggegooid geld natuurlijk. Broedende grutto's zijn gedoemd.

Boeren geld geven voor grutto's is weggegooid geld

Grutto's broedden vroeger in nauwelijks bemeste weilanden met hoog en soortenrijk gras en veel reliëf, liefst ook nog drassig en met lage, door koeien kapotgetrapte slootoevers. Die bestaan niet meer en kunnen ook nooit meer worden gemaakt: de bodem en de sloten zijn vergiftigd, de stikstofdepositie is oncontroleerbaar en bovenal: als 80% van de insecten is uitgeroeid, en dat is het voedsel voor jonge grutto's, maken deze vogels geen enkele kans. Zelfs in de meest optimaal beheerde weidevogelgebieden (Workumerwaard) is het aantal jonge grutto's dat volwassen wordt volstrekt niet in staat om de stand op het zelfde peil te houden. Boeren geld geven voor grutto's is dus weggegooid geld. Niet meer dan illegale subsidie voor die boeren.

En daar zijn meer voorbeelden van. Al jaren lopen wij – vruchteloos – te hoop tegen de idiote subsidies die alle provincies in ruime mate verstrekken om akkerranden in te zaaien met “wilde” zaadmengsels. Om daarmee patrijzen te bevoordelen... Dan kunnen de jagers ze weer bejagen... Die boeren kopen het goedkoopste exotische zaadmengsel, zonnebloemen, bijenbloemen, cosmea's en vangen een dubbele vergoeding voor die onzin. Geen patrijs die er van profiteert, maar dat laat de provincie koud. Klaar? Nou eigenlijk niet. De provincie Noord-Holland vindt ook, dat zij de vergoedingen voor geleden landbouwschade niet meer kan betalen. Maar waarom zouden ze ook? In geen enkel ander land op deze wereld worden boeren door de overheid gecompenseerd voor hun – vermeende – landbouwschade. Los het zelf

Omdat onze weilanden en sloten volledig uitgedroogd en vergiftigd zijn, is er voor weidevogels, zoals de grutto, geen plaats meer. Foto Norman van Swelm.

Voor het beperken van landbouwschade door het schieten van houtduiven is nooit enig bewijs geleverd. Foto Harm Niesen.

op! Zoals nu al gebeurt door schoolkinderen, met of zonder hond, voor een gering bedrag dagelijks duiven of ganzen te laten verjagen. Wel zo effectief.